

„A HELYI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSE SOLTVADKERT TÉRSÉGÉBEN”

TOP-5.3.1.-16 BK1-2017-00003
A helyi identitás és kohézió erősítése
Soltvadkert térségében

SZÉCHENYI 2020

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségében

Magyarország Kormányának "A helyi identitás és kohézió erősítése" tárgyú TOP-5.3.1-16 kódszámú felhívására Császártöltés, Imrehegy, Soltvadkert, Tázlár települések önkormányzatának előzetes egyeztetését és együttműködési megállapodásának megkötését követően Soltvadkert Város Önkormányzata 2017. szeptember 27-én pályázatot nyújtott be.

E pályázatot a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító hatósága – mint támogató 2018. július 13-i döntése alapján támogatásban részesítette.

A támogatott projekt 2018. december 1-től 2022. június 30-ig tartott.

A vissza nem térintendő támogatás összege: 44.326.087 Ft.

A támogatásnak köszönhetően „A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségében” című, TOP-5.3.1.-16 BK1-2017-00003 kódszámú projekt keretében a helyi identitás és kohézió erősítésének szándékával elkezdődött egy közösségfejlesztő folyamat négy partnertelepülés; Császártöltés, Imrehegy, Soltvadkert, Tázlár települések önkormányzatainak partnerségével.

Konzorciumvezető: Soltvadkert Város Önkormányzata.

Tekintettel arra, hogy a közösségfejlesztés alulról építkezik - helyi emberekből, humán erőforrásból, társadalmi, gazdasági természetű tőkéből -, a Közösségfejlesztő Programban a hangsúlyt a társadalom önszerveződésére - együtt gondolkodás, együttes cselekvés -, vagyis a helyi társadalom önszerveződésének és együttműködésének ösztönzésére helyeztük.

Az elmúlt időszakban a kulturális közösségfejlesztés, mint egy új katalizátor - a közösség, annak létező és lehetséges kulturális értékeiből kiindulva, a közművelődési, a muzeális és könyvtári intézményrendszer infrastruktúrájára építve, öntevékeny kulturális aktivitásra, részvételre ösztönözte a lakosságot -, hozzájárult a helyi közösség kezdeményező és cselekvőképességének erősödéséhez.

Határozott célunk volt:

- a helyi közösséghez és a társadalomhoz való valós odatartozás elősegítése, ösztönzése, mert meggyőződésünk szerint szükséges, hogy a települések minden lakója közösségi és társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye, lehetősége saját lehetőségeinek megismerésére, életfeltételeinek javítására és képes és kész legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre.

- a lakosok közötti kapcsolatok elmélyítése, fontosságérzetük, identitástudatuk (kölcönös megbecsültségük, településhez való tartozásuk, ragaszkodásuk) megerősítése. Befogadó, nyitott közösségek, csoportok, civil szervezetek létrejöttének segítése.

Tevékenységünk során meghatározó szerepe volt a helyi nyilvánosságnak, hiszen közösségi hálózat, helyi nyilvánosság, működő civil társadalom nélkül az információk nem kerülnek a közösség használatába, az emberek nem tudnak cselekvően részt venni a társadalom életében.

A települések honlapja, újsága, kábel TV-je, TV-je, hirdető helyei, kulturális intézményeinek Információs pont-jai voltak segítségünkre abban, hogy tudassuk a közösségfejlesztő folyamat céljait, eseményeit, abban a reményben, hogy minél többen érdeklődnek és bevonódnak majd.

A pályázat első szakaszában a településeken elindult a közösségfejlesztés tudatos, fenti célkitűzéseinkre épülő folyamata. A településeken élő véleményformáló, tekintélyes személyiségek, felkutatása, megnyerése, önkéntesek bevonása. A célokról szóló beszélgetések, tájékoztatások, műhelymunkák folyamatosan zajlottak.

Az emberek a közösségi beszélgetések, lakossági fórumok időpontjáról a települések önkormányzatának honlapjáról, valamint újságukon, hírlevélén, művelődési házukon, könyvtárakon keresztül értesülhettek.

Közösségi Interjúkat készítettünk, amelyeket feldolgoztunk. Közösségi beszélgetéseket településenként tartottunk az interjúzás tapasztalatairól, a lehetőségekről, elképzelésekről.

Közösségi felmérés érdekében kérdőíveket készítettünk, amelyet papír és online formában is ki lehetett tölteni.

Nyilvános beszélgetéseinken a kérdőívezés eredményének ismertetésére, közös megvitatására került sor a települések lakosságával. Így született meg településenként a helyi cselekvési terv.

A helyi cselekvési tervben határoztuk meg a fő feladatokat, programokat, akciókat, rendezvényeket. A közösségi cselekvés módjaira alternatívákat dolgozunk ki.

A települések lakói minden korosztályban részesei lehetnek ennek a folyamatnak.

**„A közösségben, a közösségért való cselekvés önépítés.
Önmagunk behatárolt lehetőségeinek kitágítása,
megsokszorozása.”**

Közreműködők voltak a konzorciumi települések művelődési intézményeinek vezetői, dolgozói - Rác Hajnalka Mária művelődésszervező önkéntes közösségfejlesztő (Császártöltés), Molnár Ferenc könyvtáros, önkéntes közösségfejlesztő (Imrehegy), Hamar Anita közművelődési munkatárs, Pájer Ildikó a Gyöngyház Kulturális Központ igazgatója, közösségfejlesztő, (Soltvadkert), Mártáné Czékus Györgyi művelődésszervező, önkéntes közösségfejlesztő (Tázlár) és a közösségfejlesztő folyamatba bekapcsolódott önkéntesek, akik együttműködésükkel, támogatásukkal segítették céljaink magvalósulását.

Soltvadkert

A megvalósított terveket eseményeket, címszavakban említjük, a projekt néhány rendezvényéről, eredményéről részletesebben szólnunk.

A projekt időtartama alatt konzorciumi szintű megbeszélések, egyeztetések, közösségi találkozóhelyek - KÖT: Hely, ami összeköt - létrehozása, képzések, egymás közösségi ünnepein, jelentős társadalmi eseményein való részvétel, a konzorciumi települések projekt ideje alatt elért tevékenységéről, településeink értékeiről közösségi kiállítás, a pályázat lezárásaként értékelés, közösségi szomszédünnep valósult meg.

A Cselekvő Közösségek szervezésében projektünkhöz kapcsolódóan belföldi és külföldi tanulmányutakon vettünk részt.

Soltvadkerti lakodalmos kalácsok és sütemények

Egy közösségi beszélgetésen elevenedtek fel a régi idők több százfős lakodalmi, amikor máig emlékezetesen ízletes kalácsokat és süteményeket sütöttek a vadkerti asszonyok. Ebből a gondolatból született meg a Soltvadkerti lakodalmos kalácsok és sütemények című receptgyűjtemény, mely a korabeli lakodalmi szokások és helyi hagyományok mellett 56 receptet tartalmaz. A receptek alapján a kalácsokat és süteményeket 27 háziasszony, a Nyugalom Szigete Klub és a Király Pékség sütötte meg, amit a könyvben található színes fotók támasztanak alá.

A szerkesztők abban reménykednek, hogy a jelen kor háziasszonyai, fiataljai és az utókor is örömet leli a hagyományos kalácsok és sütemények elkészítésében.

Üzenet a jövőnek

Üzenet a jövőnek címmel városi kisfilmet készítettünk soltvadkertei fiatalok bevonásával. A zenei aláfestést a soltvadkertei Kurcz Szandi és szerzőtársa, Lipták Andor Éld meg című száma adta. Több, mint 30 fiatalt sikerült bevonni a klipben való közreműködésre. A film célja a település fiatalok által történő bemutatása, egy fiú álmát, életpizódjait megjelenítő kerettörténeten keresztül.

Népismereti tábor

A helyi identitás és kohézió jegyében a közművelődésben, közgyűjteményekben és települési közösségekben aktívan tevékenykedők részére Népismereti tábort tartottunk két alkalommal Soltvadkert Város Önkormányzatának szervezésében, a Gyöngyház Kulturális Központ és Könyvtár együttműködésével.

Minden napon egy-egy tájegység került bemutatásra.

A tábor alkalmával Jász, Palóc, Kalocsa, Matyó

Érsekcsanád, Hajós, Kiskörös, Kiskunhalas, Kalocsa népi kultúráját, népviseletét, népszokásait, néptáncait, nyelvi sajátosságait ismerhették meg az érdeklődők, de találkozhattak használati tárgyaikkal, eszközeikkel, és az ebédek alkalmával gasztronómiai különlegességeiket is megízlelhették.

Motivációs tánc

Közösségi akciót hirdettünk, melynek keretében motivációs táncot állítottunk össze öt közismert zenerészlet felhasználásával, azzal a céllal, hogy az általunk készített koreográfiát előadjuk a 2021. évi Soltvadkerti Szüreti Fesztiválon. A Tánc célja az együttlét, a játékos tanulás, a felszabadult, örömteli közösségi élmény megélése volt. Ezt láthatta és ebbe kapcsolódhatott bele 2021. szeptember 18-án és 19-én a Szüreti Fesztivál közönsége.

Helytörténeti, helyismereti dokumentumok gyűjtése, feltárása

A Szőlőtő népe, Szemelvények Soltvadkert történetéből című könyvünk létrejöttét a város története és a következő vallásos íglete ihlette:

„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: Aki én bennem marad, én pedig ő benne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.”

János 15.4.

Az elmúlt években a különböző kiadványokban megjelent, Soltvadkertről szóló írásokat igyekeztünk összegyűjteni, és ezeket felhasználva érdekes történeteket megosztani az olvasókkal, az utókorral.

A szemelvénygyűjteményben a kezdetektől 1956-ig olvashatók történelmi események, amelyek végén a jelenbe is betekintést nyerhet az érdeklődő. A kiadványban a történeti rész mellett a közigazgatás, közélet, gazdaság, vallás, Vadkerti-tó és jelképeink is helyet kaptak.

A képekkel, térképekkel illusztrált, érdekességekkel fűszerezett kiadványban - a történelmi sajátosságokon túl - igyekeztünk olyan szemelvényeket is bemutatni, akik kevésbé élnek a köztudatban, de szerepük volt a település köz-és társadalmi életének formálásában.

Belföldi tanulmányutak

„A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségében” című projekt keretében két belföldi tanulmányutat szerveztünk konzorciumi partnereinkkel szakmai közreműködőknek, valamint a közösségi életben aktívan résztvevők, együttműködő civil szervezetek képviselői és önkéntesek számára.

2020-ban 20 fő részvételével **Békéscsabára** látogattunk el, ahol programunkat a Csabagyöngye Kulturális Központ bejárásával kezdtük. Megismertük az intézmény fő feladatait, működésük alapelveit Sente Béla igazgató úr vezetésével.

Ezután városismereti, belvárosi sétán vettünk részt, ahol betekintést nyerhettünk a Megyei Könyvtár mindennapjaiba, majd a Jókai Színház kulisszái és lelkes lokálpatrióta színházi kalauzok vártak ránk.

Programunk egyik fő állomása a Kollabor - Közösségi alkotótér, természettudományos élményközpont, pedagógiai és innovációs helyszín volt, ahol a közművelődés és az élményszerű tanulás újszerű ötvözeteivel ismerkedhettünk szóban és gyakorlatban egyaránt. Mielőtt hazaindultunk, meglátogattuk a Békéscsabai Meseházat is.

2022-ben 18 fő részvételével a **Balatonfelvidéken** tettünk látogatást. Első és egyik legfontosabb állomásunk **Taliándörögden** a KÖSZI bázis, azaz a Közép-Dunántúli Szövetség az Ifjúságért székhelye volt.

A KÖSZI célja letelepedésük segítése, azon belül a fiatalok bevonása a helyi közösségi életbe, illetve a fiatal generáció megtartása a településen. Fontos számunkra, hogy tagszervezeteink és partnereink között segítsék az információ áramlását, a tudás, az ötletek megosztását, a kapcsolattartást. A szakmai kirándulás alatt ellátogattunk a szövetség tagjaihoz, Halimbára, Kapolcsra, Nagyvázsonyba és Tótvázsonyba. A helyi szakemberek, önkéntes civilek bemutatták számunkra a helyi értékeket és a joggyakorlatukat, melyeket a céljuk elérése érdekében végzett tevékenységek során váltak jó, mások számára is adaptálható gyakorlattá.

Programunk utolsó napján **Veszprémben** látogattunk.

A veszprémi agorában nagy sikerük van a gasztro programoknak, tanfolyamoknak. Ottlétünk alatt egy helyi séffel látványkonyhájukban közösen készíthettük el az aznapi ebédünket. Izgalmas, nem mindennapi élmény volt mindenki számára. Mielőtt hazaindultunk, Balatonfüreden tettünk sétát.

A szakmai tanulmányúton résztvevők gazdagodtak személyes emberi kapcsolatokkal, lelkes, munkájukat odaadással végző, egymást tisztelő és megbecsülő szakemberek megismerésével, számos innovatív, szakmai munkánkba beépíthető, illetve azt átformáló elképzeléssel, ötlettel, szakmai programjaink vezetőinek alázatos jelenlétével, szorgalmával, az alapos gondossággal előkészített, több év munkáját összefoglaló szakmai programok megismerésével. Elégedetten és inspirációkkal felvértezve érkezünk haza.

Bízunk benne, hogy a látottakat, hallottakat be tudjuk építeni mindennapi munkánkba, hogy azok a helyi közösségek hasznára váljanak.

Vadkerti-tó társasjáték

A Vadkerti-tó Soltvadkert határában fekszik. A korábban Büdös-tó, Petőfi-tó néven ismert tó híres nemcsak gyógyhatással bíró vizéről, de változatos kikapcsolódási lehetőségeiről is.

A megismerhető múlt, az élő hagyomány, a velünk élő természet, az identitásunkhoz elengedhetetlen értékek megismerése, az utókor számára való megmentése nemzeti ügy. Nem véletlenül került be a helyi, valamint a megyei értéktárba is - a természeti környezet szerinti kategóriában,- közös természeti kincsünk, a Vadkerti-tó.

A helyi identitás és kohézió fejlesztése elnevezésű pályázatban is méltán kapott szerepet. Nincs olyan helyi ember, akinek ne kötődne valamilyen emléke a Vadkerti-tóhoz.

Tervünk volt egy a Vadkerti-tavat bemutató kiadványt létrehozni, hogy népszerűsítsük, bemutassuk és megőrizzük értékét. Egy innovatív megoldás mellett döntöttünk, és a pályázati támogatásból egy, a Vadkerti-tavat népszerűsítő, többfunkciós családi társasjátékot terveztünk.

Az alaprajzot Lázárné Herceg Livia készítette, a digitális változat Prazsákné Torday Csilla munkája.

Többfunkciós társasjáték, mert erősíti az identitást, látványos, szórakoztató és ismeretterjesztő. A játékmezőn elhelyezett különböző ikonok és a játék mellékként elkészített 150 fotóval illusztrált kártya egyedi módon mutatja be a tó történetét, környezetét, élővilágát, a velünk élő természetet. Ez a társasjáték a játszva tanulás eszköze is. A játék során szerzett tudást és ismereteket a kisgyerekek könnyebben megtanulhatják.

A pályázati támogatásból elkészült 3 db nagyméretű, szabadtéri társasjáték, melyet bárki használhat, ingyenesen kölcsönözhet a Gyöngyház Kulturális Központból.

Jövőbeli tervünk a játék kiadása asztali méretben is.

Tanulókörök

Császártöltés

Töltési Ízörzők

A program lehetőséget teremtett arra, hogy a régi, már feledésbe merült helyi sváb ételek receptjeit összegyűjtsük, rendszerezzük, és szakácskönyvbe rendezve közkinccsé tegyük. A Teleházban 12 alkalommal gyűlt össze egy kis lelkes csapat, a „Töltési Konyhatündérek”, akik megfőzték ezeket a hagyományos ételeket. Császártöltési finomságok címmel került kiadásra a szakácskönyv. Az ünnepélyes könyvvavatóra 2019. október 11-én került sor a Sportcsarnokban, ahol Takácsné Stalter Judit polgármester asszony bemutatta a könyv szerzőit, a „Töltési Konyhatündéreket” és Takács Gábort, a könyv szerkesztőjét. Mesélt a könyv keletkezésének körülményeiről, miközben a kivetítőn fényképes összefoglalón keresztül betekintést nyerhettek a vendégek a munkafolyamatokba is, és láthatták, milyen sokszínű és érdekes az a munka, ahogy a receptek gyűjteménye könyvvé áll össze.

Az elmúlt évek alatt többször felmerült már, hogy szükség lenne arra, hogy az idősebb korosztály tudását, emlékeit felkutassuk, és megőrizzük a jövő generációknak, és ezáltal a feledésbe merült, helyi sváb ételek újra elfoglalhassák méltó helyüket a mindennapok étkezéseiben. Az idősebb korosztály még fel tudja idézni, és egy kis segítséggel el is tudja készíteni ezeket az ételeket.

Azzal, hogy a fiatalabb korosztályt is bevontuk, lehetőség nyílt a generációk közötti tudásátadásra. Ezek az összejövetelek segítettek abban is, hogy a közös beszélgetések során még több „elfelejtett” sváb étel és recept került napvilágra.

Ezáltal a helyi szellemi kulturális örökségünk egy kicsinyke, ám annál fontosabb szeletét tudtuk feltárni, bemutatni és

megőrizni az utánunk jövő generációknak.

A “Helyi identitás és kohézió erősítése “(TOP-5.3.1.-16) elnevezésű pályázatban elnyert összegnek, a „Töltési Konyhatündérek” és a hozzájuk csatlakozó önkéntesek önzetlen, lelkes munkájának köszönhetően valósult meg ez az egész éven áthúzódó gyűjtőmunka.

A bemutatón fellépett a Fuchs Kórus, a Császártöltési Fúvószenekar, a Hajósi Alapító Német Nemzetiségi Dalkör és a Herflis Fiúk.

A műsor után bográcsban főzött sonkaleves és kemencében sült kelt kalács várta a vendégeket.

Szorgos kezek már reggel óta dagasztották, kelesztették, töltötték, formázták a finomabbnál finomabb kalácsokat.

A Töltési Konyhatündérek és önkéntes segítők ismét finom falatokat varázsoltak az asztalra.

Falualapítók Ünnepe

2019. augusztus 9-10-11.

A Községek Házában Ünnepi testületi ülés keretei közt vette kezdetét a hagyományos háromnapos rendezvénysorozat. Ez az év különleges volt, hiszen a település betelepítésének 275. évfordulójára emlékeztünk.

E jeles alkalom kapcsán került sor a Községek Háza átnevezésére, amely mostantól Angeli Mátyás pedagógus-népművelőnk nevét viseli.

A délután folytatásaként „Mozdulj velünk!” jelmonddal az egész emlékéven átívelő mozgalmunk keretein belül egy emlékfutást hirdettünk a település határában, amelyen közel 70 ember futott. A nagy meleg sem tartotta vissza a mozogni vágyókat, hiszen a 2,5 km-es távot mindenki teljesítette, sőt sokan több kört is vállaltak. Az est további részében a Teleház belső udvarán, a Rózsakertben felállított sátor árnyékában nyáresti dallamokat hallgathattak vendégeink, sült kolbász és hideg sör társaságában.

Szombaton délelőtt a helyi civil szervezeteknek köszönhetően ingyenes kézműves foglalkozás és ugrálóvárak várták a gyerekeket és a felnőtteket. Tizenegy órától a Ligetben a Falusi Olimpia játékos vetélkedője és az azt követő Hábparti gondoskodott a felhőtlen szórakozásról.

Közben már készültek az ínycsiklandozó ételek, amelyeket a jelentkező baráti társaságok főztek. Nehéz dolga volt a zsűrinek, hiszen finomabbnál finomabb remekművek kerültek az asztalra.

Az esti díjkiosztón Takácsné Stalter Judit polgármester asszony, Hidasné Márin Magdolna a Császártöltés Fejlődéséért Közalapítvány elnöke és Dóráné Heibl Anikó, a Csengőszó Császártöltési Iskolai Alapítvány elnöke együtt adta át a jó tanulmányi eredményt elért középiskolás és főiskolás, illetve egyetemista diákok részére a jutalmakat. Ezt követte a Falusi Olimpia és a főzőverseny eredményhirdetése. A helyi borverseny eredményeit is polgármester asszony hirdette ki, és ő adta át az okleveleket is. Ezután a hagyományokat követve a borászok díjnyertes boraikkal meglocsolták a Táncoló sváb szobrát, így biztosítva a jövő év jó termését. Az est további része a felhőtlen szórakozásé volt, amelyhez az alaphangulatot a “Dívák a színpadon” című műsor adta meg. Dorogi Barbara, Sári Évi és Ladinek Judit előadásában örökzöld dallamok csendültek fel. A Dívák produkciója után a vaskúti Bohémek “húzták a talpalávalót” egészen hajnalig, a táncos lábú vendégek nagy örömeire.

Vasárnap délután a falu kemencéjének ünnepélyes átadójával folytatódott a program, stílusosan egy közös sütéssel. Ezután a gyerekeket Pintácsi Viki műsora várta a Sportcsarnokban.

A kedves daloknak és a közös szereplésnek köszönhetően felejthetetlen élményekkel zárult háromnapos rendezvénysorozatunk.

„Az én falum, Császártöltés”

A Falualapítók Ünnepe programsorozatának keretein belül került sor “Az én falum, Császártöltés” címmel meghirdetett fotó- és rajz pályázat megnyitójára. A beérkezett képek a településen élők szemszögéből mutatták be kis falunkat. Igazi gyöngyszemek is akadtak a munkák között. A kiállítás a rendezvényt követően egy hónapon keresztül volt látogatható.

Agyag(h)arcok

A császártöltési Teleház mellett működik hosszú évek óta a Fazekas Ház, ahol eddig csak az iskolás gyerekek alkothattak. Régi vágyunk teljesült azzal, hogy a pályázatban elnyert összeggel lehetőséget tudtunk biztosítani arra, hogy a felnőtt korosztály is megismerkedhessen az agyagozás alapjaival. A foglalkozásokon a lelkes „alkotók” kezei közül már sok-sok remekmű került ki.

Imrehegy

A havonkénti közösségi beszélgetések -ahol ismertettük a pályázatot és annak célját, állomásait,- a település közművelődési intézményében voltak.

Az alapinformációkat minden alkalommal elmondtuk, mert minden alkalommal voltak új érdeklődők, résztvevők. A közösségi beszélgetések témája mindig az adott folyamat, az aktuális eredmények, tapasztalatok ismertetése, és vélemények, javaslatok kérése, meghallgatása, valamint az előttünk álló feladatok, lehetőségek ismertetése volt. Pl. Beszámolás az interjúzás, kérdőívezés eredményeiről, együtt gondolkodás, majd tájékoztató a helyi cselekvési tervről. A közösségi beszélgetések arra is módot adtak, hogy közösen gondolkodjunk, mit tudnánk tenni annak érdekében, hogy a falu lakosságát aktivitásra, összefogásra, a közösségi életben való részvételre serkentsük.

A pályázat keretében lehetőség nyílt egy békéscsabai tanulmányútra is, amelyen a konzorciumi partnerek vettek részt (Császártöltés, Imrehegy, Soltvadkert, Tázlár.). Szükség volt ilyen kirándulásra, hiszen bejártunk néhány közművelődési intézményt és közgyűjteményt.

Tapasztalt rendezvényszervezőkkel, közösségfejlesztőkkel beszélgethettünk, és sok hasznos módszert, tevékenységi formát ismertünk meg, melyeket a legtöbb esetben itthon is hasznosítani tudtunk.

Népismereti Táborban vettünk részt. A tábor célja az volt, hogy az ország különböző népcsoportjainak szokásait, viseletét, történetét megismerjük. Nagyon sok információval gazdagodtunk a hét során, a különböző bemutatóknak köszönhetően sokat tanultunk a különböző népcsoportokról és néphagyományaikról.

A helyben elérhető tudás nagyban hozzájárulhat a közösség mindennapi életminőségének javításához. Az ismeretek, képességek, jártasságok szintjén feltárt tudásszintek rendszerezése, és azok hasznosítása a település közösségi, művelődési életében jelentős ösztönző erővel bír, ezért hoztuk létre a Tankatalógust. Nagyszerű lehetőséget adott a pályázat, hogy a helyi lakosok igényei szerint alakítsuk ezt a katalógust. Ennek eredményeképp létrejött Dekorációkészítés néven egy tanuló körünk, ahol a résztvevők különböző hasznos tárgyakat, dekorációs eszközöket készíthettek, amelyeket hasznosítani tudtak/tudnak a saját háztartásukban.

A Tankatalógus kapcsán is bízunk benne, hogy a sok közösen eltöltött idő hozzájárul ahhoz, hogy a helyiek jól érezzék magukat együtt, és közösen tegyenek céljaik eléréseért, élvezzék annak eredményeit, szívesen osszák meg egymással tudásukat, tapasztalataikat.

A Gyöngyház Kulturális Központban részt vettünk egy szemléletes, a közösségfejlesztés elméleti és gyakorlati ismereteit összefoglaló, tapasztalatokat, jó példákat bemutató több napos **képzésen**, amelyet dr. Vercseg Ilona az ELTE tanára tartott.

A közösségek kialakulásához, fejlődéséhez szükség van olyan lehetőségekre, amelyek alkalmat teremtenek a közösség tagjainak a közös cél kitűzésére, közös munkára, a későbbiekben pedig a tematikusan felépített tevékenységekre. A folyamat meggyőződésünk szerint erősíti az emberi kapcsolatokat és közösséget épít.

Helytörténeti klub

A pályázatnak köszönhetően sikerült a Helytörténeti Klubot létrehozni. Azonos érdeklődésű emberek csoportjából egy újonnan szerveződött csoport, közösség formálódott. Ebben a klubban folyamatosan lehetőség nyílik múltunk, emlékeink feltárása és megvitatása, ami a résztvevők kapcsolatait is erősíteni tudja.

A Helytörténeti Könyvklubban a lakosok elmesélhetik személyes és közös történeteiket, amelyekből megtudhatjuk, milyen is volt korábban Imrehegy. Ezeknek az alkalmaknak a segítségével és a Falukönyv megírójának, Szőke Menyhértnek gyűjtőmunkája által sikerült összeállítani Imrehegy első Falukönyvét. A könyvet hivatalosan egy ünnepségen adtuk át a falu apraja-nagyja részvételével, mindannyiunk örömeire.

Elszármazottak találkozója

Az Elszármazottak találkozásán öröm volt látni a meghívott és a megjelent vendégek fürkésző tekintetét. Fellelhető volt sok arcon a kíváncsiság, a meglepettség és az öröm, hiszen feltehetők magukban a kérdést, miközben fürkészték az ismerős arcokat, hogy: vajon megismer még? Megindítóak voltak a reakciók, amikor könnyekkel a szemükben, átölelve köszöntötték egymást, mondván: "Már negyven éve nem láttalak." Ezek azok a pillanatok és események, amelyek miatt megéri egy ilyen rendezvényt megszervezni, hiszen ezek a pillanatok éltetnek minket, és ezeket tudjuk tovább mesélni és örökíteni a következő generációknak. Ez az esemény is nagyon pozitív hozadéka ennek a pályázatnak, amit időnkénti megrendezésével remélhetőleg fent tudunk tartani a későbbiekben is.

Közösségi kiállítás

Azért hoztuk létre Közösségi kiállításunkat, mert szeretttük volna, hogy a résztvevőknek saját értékeik megmutatásán keresztül növekedjék megbecsültsége, önbecsülése, erősödjön helyi identitástudata. A kiállított tárgyak, fényképek gyűjtésével, összeállításával serkenteni kívántuk a közösség tagjai között lévő személyes kapcsolatokat. A kiállítás megtekintése mindannyiunknak mélyebb ismeretet adott arról, hogy milyen kulturális értékek lelhetőek fel közvetlen környezetükben. Bemutattattuk a kiállítás idejére a helyi lakosok által kérésünkre átadott családi, rokoni kapcsolatokat, közösségi ünnepeket megörökítő fényképeket is. A 436 fotófelvételt több mint tizenöt fő bocsátotta rendelkezésünkre. A bemutatásra került fényképeket projektor segítségével kivetítettük, így a csoportképeket, régi osztályképeket nagyobb méretben jobban szemügyre vehették az érdeklődők. Öröm volt látni, hogy egy-egy kép révén milyen lelkes, emlékeket felelevenítő beszélgetések alakultak ki. Reméljük, ezen élmények, megtapasztalások, eredmények alapján a későbbiekben is tudunk építeni majd ezekre az emberekre, fényképekre és kapcsolatokra.

Ezen a kiállításon mutattuk be Helyi értékeinket is. Büszkeséggel tölt el minket, hogy Imrehegy jelenleg 24 helyi értékkel rendelkezik. A látogatók nemcsak megnézhatték, hanem meg is kóstolhatták a kiállított értékek egy részét, köztük a Tövi homoktövis velőt, a párját ritkító imrehegyi mézet, valamint a Béla Borászat ízes borait.

Összegzés:

A Falukönyv elkészítése és bemutatása révén a projekt egyik fő célját sikerült elérnünk, hiszen új közösségek alakultak és olyan emberek is részt vettek ezeken a rendezvényeken, akik eddig nem voltak aktívak a falu közösségi életében.

A pályázat révén kézműves szakkörünk a tanulókör segítségével fejlődhetett.

Új tagokat, foglalkozásvezetőket, eszközöket sikerült a szakköri tevékenység kínálatának bővítése érdekében bevonnunk.

A pályázati célok megvalósítása közben a konzorciumi partnerekkel is szorosabbá vált a kapcsolatunk, ami a kölcsönös megismerésnek köszönhetően emberi, és szakmai szinten is bizalmi és egymást támogató, segítő kapcsolattá vált.

Köszönhető ez annak, hogy az egyes pályázati elemek közös részvételt és megvalósítást tettek számunkra lehetővé, így több közös képzés, és együtt megvalósított program is volt, ahol tapasztalásokat, élményeket szerezhettünk.

Azt gondoljuk, hogy településünkön a pályázat elérte a célját, mert összetartóbb közösséget tudhatunk magunk mellett.

Tázlár

Várakozással néztünk a megnyert pályázat kínálta lehetőségek, célok, feladatok elé.

Az elmúlt három év a pályázat elemeinek, részegységeinek végrehajtásával telt el.

A Cselekvő Közösségek program biztosította számunkra a szakmai háttérrel, a mentorok pedig a magas szintű tudást, így joggal bízunk az összefogáson alapuló sikeres megvalósításban.

A projekt kezdve az első interjúktól, a közösségi beszélgetésektől, amelyekből a Cselekvési Terv körvonalazódott, alulról építkező, a személyességen alapuló programsorozat volt.

A Tankatalógus összeállításához szintén nagyon fontos volt, hogy személyesen keressük meg, és ismerjük a lakóhelyünkön értékeket hordozó, készítő, és tudásukat megosztani, átadni kész lakosokat.

A Tanulókörök baráti kapcsolatokon alapuló, közös érdeklődésű emberek csoportjai lettek.

A Gyermekszínház csoport jól együtt tudott működni más érdeklődésű csoportokkal is a produkciók kapcsán, pl: az Asszonykórussal, és a Citera zenekarral, így a generációk közötti kapcsolatok a közös alkotás örömeiben épültek tovább.

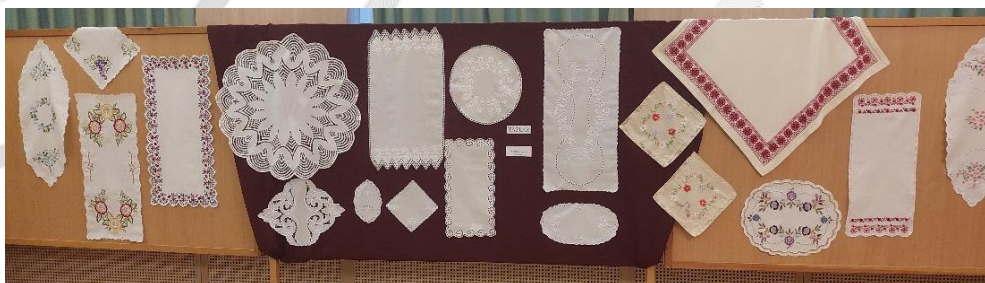

Kiemelkedő eredménynek tartjuk, a Tanulmányutak és a Közösségi Képzések hatékonyságát. Ezek az együttlétek, jól megszervezett tapasztalatszerzési módok épültek be leghatékonyabban szakmai életünkbe. Egész életre maradandó élmény volt a Dániába tett látogatás, a Békéscsabán eltöltött két nap, a Balaton-felvidéki tanulmányút, a Lakiteleki Népfőiskolán megrendezett Közösségi Szakember gyakorlati képzés, és a Soltvadkerten megrendezett továbbképzés is. Minden program, amelybe bekapcsolódhattunk, olyan többlet információt, élményekkel dús szakmai tudást adott, amelyeket a saját helyünkön is nagyon jól tudunk, és tudunk hasznosítani.

A másik figyelemre méltó területnek tartjuk a közös kulturális programokat a négy település részvételével. Nagyon jó volt látni egymás értékeit, tapasztalatokat cserélni, és a saját büszkeségeinket megmutatni más településeken is.

Egy-egy kiállítás, népzenei bemutató, könyvtadó összehozott bennünket, nemcsak szakmailag, de emberileg is. Szeretnénk kiemelni az egész projekt közben kedvezően alakuló, közös nyelvünkön mondhatni „kerekedő” emberi kapcsolatrendszer formálódását.

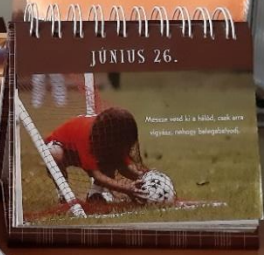

Ami a megvalósítást végig jellemezte, az az együttműködés sokszínűsége volt. Rádiné Láng Mónika kitartó, segítő koordinációs munkájáért, a településekről részfeladatokat vállalók aktivitásáért, a bekapcsolódott önkéntesek munkájáért nagyon hálásak vagyunk.

A projekt időszaka alatt profitálhattunk mások szakmai tudásából, és miközben településünk közösségéért dolgoztunk, emberi kapcsolatokkal gazdagodtunk, számtalan élménnyel gyarapodtunk.

Tisztelettel megköszönjük a lehetőséget, hogy részesei lehettünk ennek a sikeres közösségfejlesztő folyamatnak.

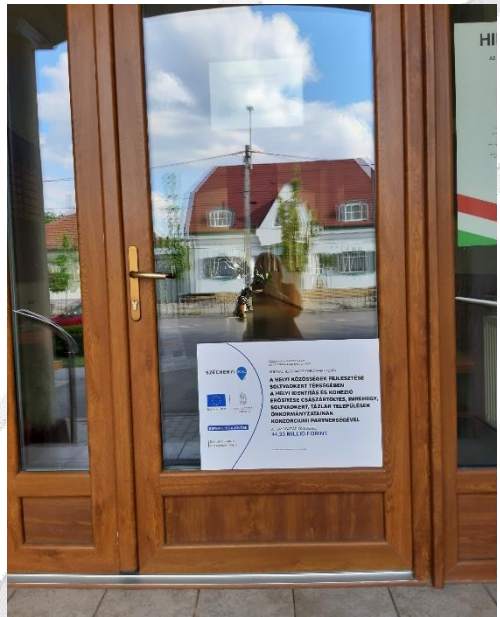
A HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE
 TOP-5.3.1-16-BKI-2017-00003 PROJEKT
 „A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségében” című projekt

INFORMÁCIÓS PONT

SZÉCHENYI

Projekt táblák

Rólunk szól

Közösségfejlesztő program indult útjára

Az olvasók általában amint meglátnak a sok számat és a pályázati logót, szinte már legyintenek is, hogy ismét egy „kötelező” írás, amit nem érdemes elolvasni. Pedig nagyon sok értékes információ rejlik ezekben a sorokban, mint ahogy ezúttal is egy, a teljes lakosságot érintő programról beszélhetünk.

„A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségében” címmel a TOP-5.3.1-16-BK-2107-00003 pályázati támogatásnak köszönhetően közösségfejlesztő folyamat indult Soltvadkertben, Császártöltésen, Imrehegyen és Tázlaron. Cél a helyi identitás és kohézió erősítése, azaz saját lakóhelyünkhöz, környezetünkhöz való viszonyulásunk jobbítása. A projektről

már tavaly, a civil fórumon is szó esett, amikor *Supka Éva* megyei kulturális mentor tájékoztatta a projekt jelentőségéről és részleteiről a jelenlévőket. Soltvadkert vezetésével, de a fent említett települések együttműködésével törekszenek arra a programban résztvevő szakemberek, hogy felmérjék, feltérképezzék a lakossági véleményeket, igényeket, ötleteket, javaslatokat,

melyek az összefogásra, az együtvé tartozás erősítésére szolgálnak majd. Ehhez hamarosan egy kérdőívvel is bekopognak ismét Önökhöz, melyet kérünk, hogy fogadjanak bizalommal és odafigyeléssel. A program tájékoztatói, kapcsolódási lehetősége: www.soltvadkert.hu, www.vadvadkertimuvhaz.hu, www.gyongyhazvadkert.hu, valamint a Gyöngyház Kulturális Központ Facebook oldala, és személyesen is érdeklődhetnek a ház nyitvatartási idejében. A programvezető *Rádiné Láng Mónika*, valamint *Balasi Orsolya* közösségfejlesztő végzik az aktuális feladatokat. Legközelebb feb-

rúár 12-én, kedden 18 órakor várjuk közösségi beszélgetésre a lakosságot. A decemberben készült interjúzás eredményeit szeretnénk megosztani az érdeklődőkkel, valamint a cselekvési terv előkészítésében is számítunk Önökre.

„A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségben” címmel a TOP-5.3.1-16-BK-2107-00003 pályázati támogatásnak köszönhetően közösségfejlesztő folyamat indult Soltvadkertben, Császártöltésen, Imrehegyen és Tázlaron. Cél a Helyi identitás és kohézió erősítése.

Tájékoztatói, kapcsolódási lehetőség: www.soltvadkert.hu, www.gyongyhazvadkert.hu
Szakmai vezető: *Rádiné Láng Mónika*.

Közösségi beszélgetés

„A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségben” címmel a TOP-5.3.1-16-BK-2107-00003 pályázati támogatásnak köszönhetően közösségfejlesztő folyamat indult Soltvadkertben, Császártöltésen, Imrehegyen és Tázlaron. Cél a helyi identitás és kohézió erősítése.

Tájékoztatói, kapcsolódási lehetőség: www.soltvadkert.hu, www.vadvadkertimuvhaz.hu, www.gyongyhazvadkert.hu
Programvezető: *Rádiné Láng Mónika*,
Közösségfejlesztő: *Balasi Orsolya*

Március 12. kedd, 18.00 Közösségi beszélgetés. Az interjúzás eredményeinek megosztása. Cselekvési terv elkészítése.

Szeretni valamit, valamiért

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS CSAK KÖZÖS AKARATTAL LEHET

Soltvadkert egyik nyertes pályázata az a helyi identitást erősítő program, amelybe a soltvadkerti közösségek, a lakosság mellett, több szomszédos település – Imrehegy, Tázlár, Császártöltés – is bekapcsolódott. Városunk mint konzorciumvezető koordinálja a projekt sikeres megvalósítását, mely a helyi közösségek erősítését, fejlesztését, értékeink, lehetőségeink feltárását célozza meg. A TOP 5.3.1-16-BK2017-00001 sorszámú pályázat egyik fontos eleme volt a cselekvési terv kidolgozása, mely után elkezdődtek az érdemi közösségfejlesztő programok.

2019. július 6-án, a Soltvadkertben megrendezett Bor- és Gasztronap, „Barátság és a jó kapcsolatok jegyében” a konzorciumban résztvevő településeket is meghívtuk, akik értéktárukkal képviselték magukat. Augusztus elején Császártöltésen a Falualapítók Ünnepe program keretében a település betelepítésének 275. évfordulójára emlékeztünk. *Takácsné Stalter Judit* polgármester asszony öcsink hagyatékaira emlékezve hangsúlyozta: „mindennap emlékezünk és tisztelgünk előttük, hiszen egész életünkben, minden mozdulatunkban, mosolyunkban, gondolkodásunk menetében, teljes lényünkben ott vannak elődeink. Több programot is a pályázatból finanszíroztak, így a „nyáresti dallamok”, kézműves foglalkozások, Falusi olimpia, „Az én falum, Császártöltés”

rajzpályázat, illetve a „Divák a színpadon” nagysikerű előadást is. Eze az ünnepeken adták át a falu kemencéje stílusosan egy közös sütéssel.

Imrehegyen közösségi beszélgetések és egyeztetések történtek, mivel új polgármester, illetve könyvtár kezdte meg a munkáját. Kíváncsi eredményekben gazdag munkát! Az eltelt időszakban Tázlaron a színjátszó tanulókör vette kezdetét, amelynél már egy kis műsorral is megőrvendeztette az idősek napja alkalmából meghívott vendégeket. Tavaly, december elején, konzorciumi megbeszélés tartottunk a polgármesterekkel, a közművelődési munkatársakkal Soltvadkertben a polgármesteri hivatal diszterében. Az elmúlt időszakot értékelve az előttünk álló, projekt zárásáig tartó fél év helyi és közös akcióit, programjait beszéltük át. Megállapítottuk, hogy hosszú távú és folyamatos feladat a közösségfejlesztés, melynek egy legfontosabb pillére a szemléletformálás, hogy mindenki kialakuljon valahova tartozás igénye és szándéka.

RLM

A helyi közösségek fejlesztése a cél

HÁROM ÉVES PROGRAMOT VALÓSÍT MEG SOLTVADKERT ÉS TÉRSÉGE

Magyarország Kormányának „A helyi identitás és kohézió erősítése” tárgyú TOP-5.3.1-16 kódszámú felhívására Császártöltés, Imrehegy, Soltvadkert, Tázlár települések önkormányzatának előzetes egyeztetését és együttműködési megállapodásának megkötését követően Soltvadkert Város Önkormányzata 2017. szeptember 27-én pályázatot nyújtott be. E pályázatot a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító hatósága – mint támogató 2018. július 13-i döntése alapján támogatásban részesítette.

A támogatott projekt 2018. december 1-től 2022. június 30-ig tart. Összköltsége: 44.326.087 Ft.

A támogatásnak köszönhetően „A helyi közösségek fejlesztése Soltvadkert térségében” című, TOP-5.3.1-16 BK1-2017-00003 kódszámú projekt keretében a helyi identitás és kohézió erősítésének szándékával elkezdődött egy közösségfejlesztő folyamat négy partnertelepülés: Császártöltés, Imrehegy, Soltvadkert, Tázlár települések önkormányzatainak konzorciumi partnerségével.

Konzorciumvezető: Soltvadkert Város Önkormányzata.

A közösségfejlesztés fogalma és célja:
A közösségfejlesztés lényege a lokalitásban, a helyi, településszintű vagy regionális cselekvésben és fejlesztésben jelölhető meg.

A közösségfejlesztés alulról építkezik. Helyi emberekből – humán erőforrásból, társadalmi, gazdasági természetű tőkéből.

A közösségfejlesztés a közösség-szervezés települések, térségek, szomszédságok közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Benne kulcsszerepe van a helyi polgároknak és közösségeiknek, a helyi szükségleteknek és a közösségfejlesztőknek.

Közösségi útton a helyi civil szervezetekkel és az aktív helyi polgárokkal tárja fel a közösség szükségleteit, azok

kielégítésének módját, és elkötelezi a helyieket saját problémáik közösségi megoldása, a közösségi cselekvés mellett.

A szükségletek felkutatása elsősorban az emberek hozzáértésére, tehetségére, szorgalmára vonatkozik és gazdasági, infrastrukturális szükségletekre is.

A közösségi cselekvés módjaira alternatívákat dolgozunk ki.

A közösségi fejlesztésben résztvevők együttműködnek egymással és a helyi önkormányzattal is.

A Közösségfejlesztő Programban a hangsúly a társadalom önszerveződésén és együttműködésén van.

A kulturális közösségfejlesztés, mint egy új katalizátor a közösség, annak létező és lehetséges kulturális értékeiből kiindulva, a közművelődési, a muzeális és könyvtári intézményrendszer infrastruktúrájára építve, öntevékeny kulturális aktivitásra, részvételre ösztönöz, mellyel hozzájárul a helyi közösség kezdeményező- és cselekvőképességének erősödéséhez.

Cél: A helyi közösséghez és a társadalomhoz való valós odatarozás elősegítése, az szándék, hogy mindenki tartozzon valahová és valakikhez. Elengedhetetlen, hogy a települések minden lakója közösségi és társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye saját lehetőségeinek megismerésére, életfeltételeinek javítására, és képes és kész legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre.

A folyamattal szembeni elvárások: Együtt gondolkodás, együttes cselekvés, vagyis a helyi társadalom önszerveződése és együttműködése. A lakosok közötti kapcsolatok elmélyülése, fontosságérzetük, identitás-tudatuk (kölsönös megbecsültségük, településhez való tartozásuk, ragaszkodásuk) megerősödése. Befogadó, nyitott közösségek, csoportok, civil szervezetek létrejötte.

Helyi nyilvánosság: Mindebben óriási szerepe van a helyi nyilvánosságnak, hisz helyi nyilvánosság hiányában a

működő civil társadalom, közösségi hálózat nélkül az információk nem kerülnek a közösség használatába. Az emberek nem tudnak cselekvőven részt venni...

A települések honlapja, újságja, kábel-tévéje, tévéje, hirdető helyei lesznek segítségünkre abban, hogy tudassuk a közösségfejlesztő folyamat eseményei abban a reményben, hogy minél többen érdeklődnek és bevonódnak.

A közösségfejlesztés folyamata:

- Beszélgetések, tájékoztatók, tájékoztatók. Önkéntesek bevonása (folyamatos)
- Településlakók, véleményformáló, tekintélyes személyiségek, felkutatása, megnyerése
- Interjúzás
- Interjúk feldolgozása
- Közösségi beszélgetések településenként: közösségfejlesztésről, az interjúzás tapasztalatairól, a lehetőségekről, elképzelésekről
- Képzéseken való részvétel
- Szomszédsági beszélgetések
- Szomszédsági és nyilvános beszélgetések
- Kérdőívészeti folyamat
- A kérdőívek feldolgozása
- Nyilvános beszélgetések: a kérdőívészeti eredmények ismertetése, közös megvitatása
- Cselekvési terv készítése
- Programok, akciók, rendezvények, összefogások, szövetségek szervezése

A települések lakói minden korosztályban részesei lehetnek ennek a folyamatnak!

„A közösségben, a közösségért való cselekvés önépítés. Önmagunk behatárolt lehetőségeink kitérítése, megokozásunka.”

A közösségi beszélgetések időről a települések önkormányzatán, honlapján, valamint újságuk, lódiás házuk, könyvtárukon keresztül lehetnek.

A program megvalósításában

vevők:
A konzorciumvezető Soltvadkert polgármestere: **Lehoczki F. Czeglédi Edit**, Imrehegy polgármestere: **Takácsné Stalter Judit**, Császártöltés polgármestere: **Bán Róbert**, Tázlár Község polgármestere: **Podorné dr. S. Terézia**, a program szakmai vezetője: **Rádiné Láng Mónika**, közlő vezető munkatárs: **Balasi Orsi** projekt megyei mentora: **Supk** A települések művelődési intézmény vezetői, dolgozói és az ö

segítők.
A közösségfejlesztő program elnyessége érdekében szakértői listát szervezünk.

Médiapartnerünk: Vadkerti Soltvadkerti TV Tájékoztathatnak a honlapok www.soltvadkert.hu www.vadkertimuvhaz.hu www.gyongyhazvadkert.hu

SZÉCHENYI

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A

Pájer Ildikó
Igazgató
Gyöngyház Kulturális Központ
Soltvadkert

Rádiné Láng Mónika
Szakmai vezető
Soltvadkert

Mártáné Czékus Györgyi
Művelődésszervező
Tázlár

Molnár Ferenc
Könyvtáros
Imrehegy

Rácz Hajnalka Mária
Művelődésszervező
Császártöltés

Hamar Anita
Közösségszervező
Soltvadkert

HELYI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSE SOLTVADKERT TÉRSÉGÉBEN

Kormányhivatal
Földművelésügyi és
Élelmiszerbiztonsági
Hivatalok és Központok

TDP 5.3.1-16-SKI-2017-00003

CSÁSZÁRTÖLTÉS

IMREHEGY

SOLTVADKERT

TÁZLÁR

